

EKONOMICKÝ RAST EKONOMICKÝ CYKLUS

ZE PI Prednáška 9.1

Ekonomický rast

- znamená zvýšenie kapacít ekonomiky, ktoré sú potrebné pre rast výstupu pri plnom využití ostávajúcich kapacít.

ER môžeme vyjadriť:

- v absolútnej hodnote (ΔY)

$$\Delta Y = HDP_{r_t} - HDP_{r_{t-1}}$$

- koeficient ekonomického rastu (r)

$$r = \frac{HDP_{r_t}}{HDP_{r_{t-1}}}$$

- tempo ekonomického rastu (G)

$$G = \frac{HDP_{r_t} - HDP_{r_{t-1}}}{HDP_{r_{t-1}}}$$

- Vyjadruje akým tempom rastie reálny HDP

Prírastok HDP na 1 obyvateľa

- ukazovateľ, ktorý charakterizuje tendencie vývoja životnej úrovne
- Životná úroveň rastie ak je tempo rastu reálneho HDP vyššie ako tempo rastu obyvateľov.

Rozdiel medzi skutočným (reálnym) a potenciálnym rastom

Skutočný (reálny) rast

- Miera rastu reálneho HDP

Potenciálny rast

- Miera rastu potenciálneho produktu
- **Potenciálny produkt (potenciálny HDP)** je úroveň výstupu keď ekonomika funguje pri normálnom využití svojej kapacity.

Medzera výstupu

- Rozdiel medzi skutočným a potenciálnym výstupom

Skutočný výstup $>$ potenciálny výstup = kladná medzera

Skutočný výstup $<$ potenciálny výstup = záporná medzera

Ekonomický cyklus

- Zmeny vo výkonnosti ekonomiky krajín.
- Krátke obdobie → kolísanie skutočného produktu
- Striedaním vzostupných a zostupných fáz vývoja ekonomiky dochádza k **cyklickému vývoju ekonomiky**.

Ekonomické cykly z časového hľadiska

- krátkodobé
- strednodobé
- dlhodobé

Fázy ekonomického cyklu

1. Dno:

- dolný bod zvratu
- úroveň HDP_r je najnižšia

Fázy ekonomického cyklu

2. Expanzia:

- tempo rastu HDP_r je vyššie ako normálne tempo rastu ekonomiky
- rastie celková ekonomická aktivita
- $HDP_r > PP \rightarrow$ expanzívna (inflačná) medzera

- **Prehriatie ekonomiky:**
- Nastáva vtedy, keď expanzia trvá príliš dlho a AD rastie tak prudko, že AS naň nedokáže reagovať.

Fázy ekonomického cyklu

3. Vrchol:

- horný bod zvratu
- najvyššia úroveň ekonomickej aktivity
- HDP_r dosahuje svoju maximálnu úroveň

Fázy ekonomického cyklu

4. Recesia:

- tempo rastu HDP_r je nižšie než normálne tempo rastu ekonomiky
- $HDP_r < PP \rightarrow$ recesná (deflačná) medzera

Depresia:

- príliš hlboká a dlhá recesia.
- HDP_r klesá hlboko pod úroveň PP.

Reálne ekonomické cykly

V reálnom ekonomickom svete sú ekonomické cykly nepravidelné v dvoch smeroch:

- Dĺžka fáz
- Magnitúda fáz

Zdroje:

STANÍKOVÁ, Z.: Ekonomie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., HOLKOVÁ, B., KOZUBÍKOVÁ, Z., STANÍKOVÁ, Z., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie pre informatikov, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

LISÝ, J. a kol.: Ekonomie v novej ekonomike, 1. vydanie, IURA EDITION, Bratislava 2005

PARKIN, M.: Macroeconomics, 11 th edition, Pearson Education Limited, UK, 2014

SCHILLER, B. R.: Makroekonomie, 1. vydanie, Computer Press, Brno 2004

GERDESMEIER, D.: Cenová stabilita: Prečo je dôležitá aj pre teba?, Európska centrálna banka, Frankfurt nad Mohanom, 2008

www.statistics.sk

**Tento študijný materiál vznikol v rámci
riešenia projektu:**

**„Kvalitné vzdelávanie s podporou inovatívnych
foriem, kvalitného výskumu a medzinárodnej
spolupráce – úspešný absolvent pre potreby praxe“**

ITMS: 26110230090

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je
spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

